

Nemirno je naše srce, dokler ne počije v tebi
Inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te
Avrelij Avguštin, Izpovedi (*Confessiones*)

POSTNI PRTI FASTENTÜCHER

Eva Petrič, *Kolektivno srce* (*Collective Heart*), instalacija, 11 m x 5 m, Dunaj, 1. marec-15. april 2016

*Preproga iz krp ponazarja pasijone, pisano blago, iz katerega so stkane in spletene zgodovine ljudi,
je položeno v velikonočno upanje za rešilno preobrazbo.*

Joachim Lothar Gartner

Postni prti so po tisoč letih še vedno živi. V poznem srednjem veku dosežejo svoj vrhunec. V obdobju baroka doživijo renesanso, v današnjem času na prehodu tisočletja pa še drugo. Postni prti so pomenljiv svetilnik evropske civilizacije, ki je v času krize evropske identitete in rahljanja njene kohezije na resni preizkušnji. Papež, sveti oče Frančišek, pravi: »Evropa mora znova odkriti krščanske korenine svoje istovetnosti, svojo dobro dušo«.

Postni prti so »doma« predvsem v osrednjem delu Evrope, tako da je Slovenija zanje nekako južno, periferno območje, zato je pojavnost in ohranjenost postnih prtov pri nas sorazmerno skromna. Novo ustvarjenih pa je v zadnjih dveh desetletjih, v primerjavi z njihovo eksplozijo na sosednjem Koroškem, le za vzorec. Njihovega pomena in priložnosti se pri nas premalo zavedamo, ne v Cerkvi, ne v šolah, ne v vrtcih. Enako velja za likovne ustvarjalce, tako ljudske kakor tudi šolane. V zadnjih dveh desetletjih smo v Sloveniji bogatejši, reci in piši, za štiri nove postne prte! Je pa zato eden izmed njih izviren, je namreč post postni, pravzaprav post vstajenski prt iz leta 2001, velikih dimenzij in še domiselno lamelen za povrh, avtorja Metoda Frlica. Druga domača avtorica, Eva Petrič, je s čipkastim oltarnim pregrinjalom *Kolektivnim srcem* (*Collective Heart*) dobila leta 2016 priložnost v tujini, v katedrali sv. Štefana na Dunaju in dosegla z njim izjemen odziv strokovnjakov in mednarodne publike. Piko na i pa je na letošnjo pepelnico dala slikarka Maša Bersan Mašuk s svojim velikim delom, z ekumenskim postnim prtom v Marijinem svetišču na Brezjah.

Letošnja predstavitev postnih prtov iz avstrijske Koroške in iz Slovenije želi spodbuditi ustvarjalce, duhovne in sekularne družbene »načrtovalce« pri nas, da se odzovejo na znamenja časa.

P.S. Pasijonski veter, *Ventus passionis*, nam je prinesel novico še o dveh novih postnih prtih, ki v času priprave na tisk, nastajata v Sloveniji. Morda pa jih je še več?!

Alojzij Pavel Florjančič

Lenten altar cloths are still vital after thousands of years. They reached a peak in the Late Middle Ages, experienced a renaissance during the baroque period, and another at the present time, at the turn of the millennium. Lenten altar cloths are an important beacon of European civilization, which, during the crisis of European identity and erosion of its cohesion, is being seriously tested. The Pope, the holy father Francis, has said: »*Europe must rediscover the Christian roots of its identity, its good soul.*«

Lenten altar cloths are primarily »at home« in the central part of Europe, so Slovenia is somewhat of a southern, peripheral area. The appearance and preservation of lenten altar cloths here is thus relatively modest. In the last two decades, compared to their explosion in neighboring Carinthia, newly created ones in Slovenia are no more than a sample. Their importance and occasions of use are too little known here: in the Church, in schools, and in kindergartens. The same applies to artists, both folk and trained. In the last two decades, we are richer in Slovenia for three new lenten altar cloths! One of them is original, a lenten altar cloth, actually a lenten resurrectional altar cloth, from 2001, of large dimensions and also imaginatively lamellated on top, by the author Metod Frlic. The second domestic author, Eva Petrič, in 2016 obtained an opportunity abroad in St Stephen's Cathedral in Vienna, with a lace altar cloth, *Collective Heart*, and it received an exceptional response from experts and the international public. And the painter Maša Bersan Mašuk dotted the i's on this year's Ash Wednesday with her major work, an ecumenical lenten altar cross in the Shrine to Mary in Brezje.

This year's presentation of lenten altar cloths from Austrian Carinthia and Slovenia aims to encourage creators, spiritual and secular social »planners« here to respond to the signs of times.

P.S. A Passion wind, *Ventus passionis*, brought us news of two additional new lenten altar cloths being created in Slovenia at the time of going to press. Perhaps there are even more?!

Alojzij Pavel Florjančič